

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2010

Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej WIDOK w roku 2010 realizowało następujące projekty:

1. Program Stypendialny WIDOK
2. „Augustis” – wydanie albumu fotografii
3. „Białystok idzie na tańce”
4. „Klik ! Klik! Kto tam?”
5. Dom Ludowy w Sokolu

Program Stypendialny WIDOK

(Autorka i koordynatorka- Magdalena Godlewska-Siwerska)

Program Stypendialny WIDOK istnieje od 2003 roku. Jest realizowany we współpracy z Fundacją im. Stefana Batorego (Program fundacji „Równe Szanse”), Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych – obsługa administracyjna , „Kurierem Porannym”- patron medialny i sponsor.. Podziałem stypendiów zajmuje się Rada Programu Stypendialnego w skład, której wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, darczyńców i sponsorów. Stypendia są przyznawane i wypłacane w systemie roku szkolnego. W roku szkolnym 2010/2011 przyznaliśmy stypendia uczniom szkół średnich oraz gimnazjalistom w kwotach:

150 zł miesięcznie dla gimnazjalistów – 5 stypendiów

200 zł miesięcznie dla klas pierwszych szkół średnich – 5 stypendiów

250 zł miesięcznie dla klas drugich i trzecich szkół średnich – 14 stypendiów

300 zł miesięcznie stypendium rodzinne – 2 stypendia

stypendium zespołowe w wysokości 250 zł miesięcznie – 1 stypendium

stypendium rzeczowe w postaci kursu języka angielskiego oraz nauki rysunku – 2 stypendia.

Stypendia uczniowskie w roku szkolnym 2010/2011 wypłacimy na łączną kwotę 55.000,-

Ponadto Program Stypendialny WIDOK współpracuje z Funduszem im.Iwony Winiarskiej Feleszko, do którego rekomenduje stypendystów. W roku akademickim 2010/2011 stypendia dzięki tej współpracy i naszej rekomendacji otrzymali studenci I roku studiów dziennych stacjonarnych na Uniwersytecie Warszawskim oraz w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Stypendia dla studentów w roku akademickim 2010/2011 wypłacimy na łączną kwotę : 15.200,-

Fundusze Programu Stypendialnego WIDOK są gromadzone na wydzielonym koncie bankowym, pochodzą z darowizn od osób prywatnych, sponsorów, 1%, Fundacji im. S.Batorego, Funduszu im. Iwony Winiarskiej-Feleszko; odpisów od pensji nauczycieli : II LO

w Białymstoku, III LO w Białymstoku, IV LO w Białymstoku, VIII LO w Białymstoku, pracowników naukowych Uniwersytetu w Białymstoku.

„Augustis” – wydanie albumu fotografii

(Kurator: Grzegorz Dąbrowski, Koordynacja : Magdalena Godlewska-Siwerska)

Dzięki staraniom Grzegorza Dąbrowskiego, po 5 –ciu latach od odnalezienia bezcennego zbioru fotografii autorstwa Bolesława Augustisa, wydaliśmy album zawierający zdjęcia oraz teksty krytyczne i kalendarium wydarzeń w Białymstoku. Album ma wersję językową polską i angielską, został wydany w nakładzie 2.000 egz.

Promocja albumu miała miejsce w Galerii Arsenał, podczas Dni Białegostoku w czerwcu 2010 r. Album cieszył się ogromnym zainteresowaniem zarówno mieszkańców Białegostoku jak osób odwiedzających nasze miasto. Wiele osób z kraju i zagranicy kupowało album dzięki sprzedaży wysyłkowej prowadzonej przez Galerię Arsenał.

Recenzje albumu ukazały się, we wszystkich lokalnych mediach. Poza tym obszerny artykuł poświęcony fotografiom Bolesława Augustisa opublikowano w „Przekroju” (29/2010). Promocja albumu odbyła się również w warszawskiej „Yours Gallery”.

Wydaniu albumu towarzyszyła wystawa zdjęć w Galerii im. Sleńdzińskich oraz konkurs literacki „Moje historie z Augustisem” adresowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół średnich.

Album został wydany dzięki dotacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku w wysokości 80.000,- zł, oraz wpłacie sponsora Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Białymstoku w kwocie 6.000,- zł.

„Białystok idzie na tańce”

(Autorka: Marta Zajkowska)

Projekt polegał na zorganizowaniu pierwszej miejskiej potańcówki pod gołym niebem z muzyką na żywo w Białymstoku. Potańcówka odbyła się 22 sierpnia 2010 w Ogrodzie Branickich i zgromadziła tłumy białostoczan, od tych najmłodszych po najstarszych. Szacunkowo bezpośrednimi i pośrednimi uczestnikami było nawet 3000 osób.

Projekt ten miał opowiedzieć o miejscowości Białegostoku, w przewrotny sposób posługując się odświeżonym pojęciem folkloru, oznaczającym specyficzną kulturę codzienności. W tym sensie wszystkie nasze zwyczaje, przekonania, lokalne plotki, powiedzonka, modne knajpki czy niebezpieczne miejsca tworzą nasz miejski folklor. To on sprawia, że jesteśmy kimś więcej niż przypadkowymi ludźmi mieszkającymi obok siebie. Sięgnęłam do zapomnianej nieco tradycji zabaw tanecznych pod gołym niebem. W trakcie rozmów z historykami, z mieszkańcami Białegostoku okazało się, że zabawy, potańcówki, dancingi mają tu długą historię. W każdym dziesięcioleciu królowały inne przeboje, inne kapele i inne fasony sukienek. Zmieniały się miejsca: tańczono w Zwierzyńcu, w garnizonach, na zbijanych z desek „patelniach”, w kultowych klubach i na podwórkach.

Projektem „Białystok idzie na tańce” nie mieliśmy przenieść się do tamtych lat, ale inspirując się nimi, spróbować wykreować sytuację gdzie dzisiejsi Białostoczanie mogą być razem.

Przy pracy wolontariuszy, współpracy ze Strażą Miejską w osuszonym stawie w Ogrodzie Branickich zbudowana została drewniana podłoga-podest do tańczenia. Nad nią zawisły sznury z lampionami. 22 sierpnia w niedzielne popołudnie, na drewnianej podłodze, pod gołym niebem, wśród zieleni Ogrodu Branickich i lampionów białostoczanie ruszyli do tańca. Na żywo zagrali młodzi białostoccy muzycy, znani z przygód z bluesem, rockiem, jazzem. Zadebiutowali w projekcie o nazwie Radiosound aranżacjami przebojów z dancingów. Wśród tłumów białostoczan byli tacy, którzy tańczyli, którzy piknikowali, którzy podglądali zabawę zza parkanu. Były małe dzieci, nastolatki, dorośli i najstarsi.

Projekt przełamał negatywne skojarzenia z folklorem i ludowością, wsparł działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego Białegostoku w zakresie muzyki i tańca. Potańcówka oraz działania jej towarzyszące są spójne ze strategią promowanie się Białegostoku jako miasta tańca i kultury tańca. Projekt dał możliwość aktywnego uczestnictwa w wydarzeniu każdemu, kto znalazł się w pobliżu miejsca tańców – jako tańczący, jako obserwator. Ukazał też jak można aktywnie i interesująco spędzić czas w gronie rodzinnym, przyjaciół w przestrzeni miejskiej – mieszkańcy przybyli z własnymi kocami i koszami piknikowymi. Pokazywał też, że istnieją w Białymstoku miejsca pełne uroku i potencjału, na co dzień niedostrzegane – jak dawny staw w ogrodzie.

W działaniach promocyjnych naszym patronem była „Gazeta Wyborcza” Oddział w Białymstoku. W wydaniu internetowym znalazły się zapowiedzi wydarzenia, relacje, w tym relacja fotograficzna z projektu. Na stronie internetowej stowarzyszenia oraz na portalu Facebook ukazywały się na bieżąco informacje dotyczące realizacji zadania. Powstała dokumentacja fotograficzna projektu, którą zamieściliśmy w internecie.

Na działania w ramach tego projektu otrzymaliśmy dofinansowanie z Urzędu Miejskiego w Białymstoku w wysokości 18 000,00 PLN oraz z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w wysokości 5 000,00 PLN.

„Klik! Klik! Kto tam?”

(Autorka i koordynatorka: Marta Jasińska)

Grantodawca: Program „Młodzież w Działaniu”, Akcja 1. – Młodzież dla Europy, 1.2. Inicjatywy Młodzieżowe

Projekt „Klik! Klik! Kto tam?” dotyczył upowszechniania sztuki radiowej wśród młodzieży. W projekcie wzięło udział siedem osób. Uczestnicy poznali czołowe osoby związane z reportażem radiowym z Białegostoku, zawitali w rozgłośniach – studenckim Radiu Akadera i Polskim Radiu Białystok, uczyli się montażu dźwięku, zbierali materiał na stronę internetową, która powstała w ramach projektu. Punktem docelowym było stworzenie strony, która będzie ogólnodostępna i zachęci innych do zabawy dźwiękiem, nagrywania historii, reportaży, krótkich wypowiedzi. W ramach projektu odbył się cykl warsztatów reportażu radiowego, uczestnicy uczyli się nagrywania i montażu dźwięku. Finalnie powstała strona internetowa

www.mikro-fony.pl, na której będą zamieszczane dźwięki i fotocasty. Elementem projektu było spotkanie w Studenckim Radiu Akadera, podczas której Białostoczanie mówili o swoich marzeniach. Te nagrane były następnie emitowane na antenie. Projektem już na etapie warsztatów zainteresowało się Polskie Radio Białystok wyrażając chęć współorganizacji podobnych inicjatyw i podkreślając, jak ważne jest dzisiaj zachęcanie młodych do pracy z dźwiękiem, który został wyparty przez video i fotografię.

Uczestnikami projektu byli stypendyści Programu Stypendialnego WIDOK

Projekt w całości został sfinansowany ze środków Komisji Europejskiej z Programu „Młodzież w działaniu” – kwota dotacji 17.305,45,-

Dom Ludowy w Sokolu

(Autorka i koordynatorka: Marta Zajkowska)

Od 2005 roku Stowarzyszenie współpracuje z Gminą Michałowo na rzecz utworzenia w Domu Ludowym w Sokolu – drewnianym budynku pochodzącym z lat 30tych XX wieku, interdyscyplinarnego ośrodka zajmującego się ochroną krajobrazu i animacją kultury na prowincji. Projekt nowego Domu Ludowego narodził się wśród artystów, animatorów kultury i architektów związanych z Podlasiem. U jego podstaw leży idea zaangażowania społecznego artystów i wykorzystania sztuki jako narzędzia inicjowania zmian społecznych.

W 2010 roku kontynuowane były działania związane z Domem Ludowym w Sokolu, zapoczątkowane w 2005 roku, które mają doprowadzić do remontu i powołania ośrodka kulturalnego w Domu Ludowym. Właściciel obiektu – Gmina Michałowo składała w tym roku wniosek o dofinansowanie remontu budynku ze środków unijnych. Działalność Stowarzyszenia w 2010 roku w istotny sposób przyczyniła się do włączenia mieszkańców Sokola w tworzenie i organizowanie działań kulturalnych we własnej miejscowości. Projekt dał możliwość aktywnego uczestnictwa w działaniach kulturalnych przede wszystkim mieszkańcom Sokola, dzieciom i młodzieży, a w dalszej kolejności mieszkańcom Gminy Michałowo. Wyraźnie zwiększył się udział mieszkańców w podejmowanych działaniach i inicjatywach, na tyle że to oni zorganizowani w Towarzystwo Przyjaciół Sokola powrócili do roli gospodarzy Domu Ludowego.

Projekt przyczynił się do wzmocnienia głosu dorosłych oraz najstarszych mieszkańców Sokola w tworzeniu własnej, ciekawej opowieści o historii wsi. Wsparł działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i tożsamości wsi, zwłaszcza w zakresie żywego słowa (nagrania dźwiękowe anegdot, podań o Sokolu), tradycji spotkań kulinarnych (stały element imprez kulturalnych) oraz muzyki (powstał zespół Janki Band, w skład którego wchodzi muzycy-amatorzy z Sokola). Temat Domu Ludowego oraz prowadzonych w nim działań pojawiał się w roku 2010 w prasie oraz innych mediach o zasięgu lokalnym i ponadregionalnym. Na bieżąco prowadzona był również promocja idei Domu Ludowego oraz nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów z osobami i podmiotami związanymi ze środowiskiem pozarządowym, naukowym i artystycznym.

Działania prowadzone były w trzech obszarach:

I. Kontynuacja działań dotyczących promowania przetworów z runa leśnego rozpoczętych projektem „Smaki z sokolskiego lasu. Podstawy przetwórstwa runa leśnego”. Partnerem w tym działaniu był Gminny Ośrodek Kultury w Michałowie, Towarzystwo Przyjaciół Sokola oraz Podlaska Fundacja Rozwoju Obszarów Wiejskich. W jego ramach udało się po raz trzeci wystawić stoisko ze „Smakami z sokolskiego lasu” na Święcie Grzyba we wrześniu w Michałowie. Wraz z Towarzystwem Przyjaciół Sokola prowadziliśmy animację tradycji kulinarnych w ramach poszczególnych imprez w Domu Ludowym (235-lecie Sokola obchodzone 24 lipca 2010, impreza na zakończenie wakacji 28 sierpnia 2010, Wieczór z tradycją ludową 27 listopada 2010). Odbywały się podczas nich wzajemne degustacje przetworów i potraw. Mieszkańcom udało się również zebrać tradycyjne przepisy na dawne, sokolskie potrawy i opublikować je w książce „Okruczy historii wsi Sokole i okolic”.

II. Ochrona i promocja dziedzictwa architektury drewnianej Gminy Michałowo.

Została utworzona koncepcja wnętrza Domu Ludowego oparta na nowym planie remontu, jej autorką jest Marta Torebko. Podczas jej tworzenia współpracowaliśmy z Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, ponieważ budynek w Sokolu został wpisany do Rejestru Zabytków

III. Edukacja kulturalna

- Warsztaty i zajęcia dla dzieci w świetlicach wiejskich.

Działania na rzecz dzieci i młodzieży prowadzone były w Domu Ludowym w Sokolu w okresie czerwiec – sierpień, natomiast w świetlicach w Bondarach i Nowej Woli w grudniu. W okresie wakacyjnym w Domu Ludowym w Sokolu trzy razy w tygodniu prowadzone były zajęcia dla dzieci. W grudniu przeprowadzone zostały warsztaty artystyczne dla dzieci w świetlicach wiejskich w Nowej Woli i Bondarach. Warsztaty przygotowała i przeprowadziła Iza Tarasewicz, młoda, uzdolniona i nagradzana artystka rzeźbiarka i performerka, współpracująca z Galerią Arsenał w Białymstoku, zatytułowała je „Wielka rzecz”.

- Imprezy kulturalno-integracyjne w Sokolu.

Najważniejszym wydarzeniem w 2010 roku organizowanym w ramach projektu była organizacja obchodów 235-lecia założenia wsi Sokole. Inicjatywa ta wyszła od Towarzystwa Przyjaciół Sokola, które było głównym organizatorem imprez kulturalno-integracyjnych w Sokolu w 2010. Stowarzyszenie WIDOK udzielało wsparcia jako partner. W 2010 roku wyraźnie zwiększyła się samoorganizacja mieszkańców Sokola, którzy na powrót stali się gospodarzami Domu Ludowego. Z ich inicjatywy 24 lipca 2010 odbyły się tradycyjne pokazy jeździeckie, otwarto wystawę archiwalnych zdjęć ze zbiorów mieszkańców wsi, koncert jubileuszowy zagrali muzycy-amatorzy z Sokola, koncertowali muzycy uczestniczący w Podlaskiej Oktawie Kultur. Obchodom towarzyszył konkurs wiedzy o Sokolu, miała miejsce

promocja książki „Okruchy historii wsi Sokole i okolic”, były stoiska z sokolskimi kulinariami do degustacji.

W ramach wydarzeń integracyjno-kulturalnych w Domu Ludowym w Sokolu odbyły się jeszcze dwie dodatkowe imprezy dla mieszkańców wsi. Jedną z nich było zakończenie wakacji 29 sierpnia 2010. Podczas tego spotkania sformalizował się zespół Janki Band, w skład którego wchodzi mieszkańcy Sokola. Impreza zakończyła się wspólnym biesiadowaniem, wymianą przetworów i przepisów oraz tańcami. Ostatnia, trzecia impreza miała miejsce w sobotę 27 listopada 2010. Została przygotowana jako wieczór z tradycją ludową pod hasłem „Czary, duchy, opowiadki i wierzenia sokolskie w legendach i anegdotach”.

Na działania w ramach tego projektu otrzymaliśmy dofinansowanie z Urzędu Miejskiego w Michałowie w wysokości 30 000,00 PLN, z czego wykorzystaliśmy środki w wysokości 21 713,39 PLN. Wkład finansowy Stowarzyszenia wyniósł 1.677,29 PLN, wkład niefinansowy Stowarzyszenia 1.234,43 PLN. Poza tym wkład finansowy i niefinansowy w działania wniósł partner Towarzystwo Przyjaciół Sokola.